

Vårbyg, vårhvede og havresorter i økologiske landsforsøg

Bilag til markvandring d. 1. juli 2015 hos Nicolaj Greve

Vårbyg sortsforsøg og projektet FREJ

Der arbejdes i projektet FREJ med at forbedre de økologiske sortsforsøg, så de i højere grad beskriver forskel mellem sorters evne til at konkurrere med ukrudt. Derfor er der i 2013-2015 lavet supplerende registreringer i sortsforsøgene, for at finde enkle og beskrivende metoder til at vurdere dette. Indtil videre tyder det på, at bl.a en tidlig fotomåling, der siger noget om sortens tidlige forårsvækst (fotos analyseres vha. computerprogram) og strållængde er parametre der kan anvendes til dette formål.

Parcelfordeling:

4	1
2	8
7	7
1	6
8	5
5	4
6	3
3	2
8	7
7	6
4	8
2	4
1	1
6	2
3	5
5	3
7	1
3	6
5	2
8	4

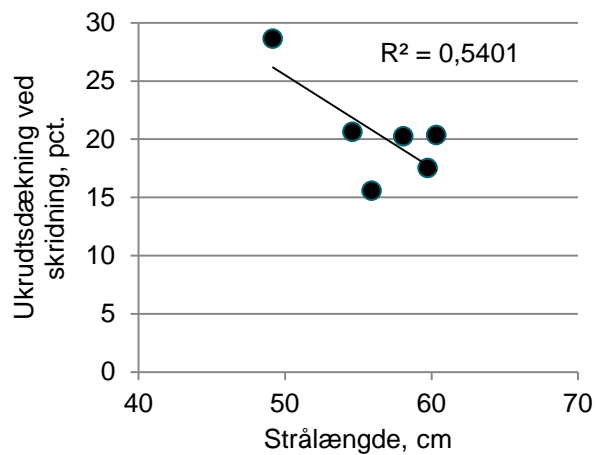
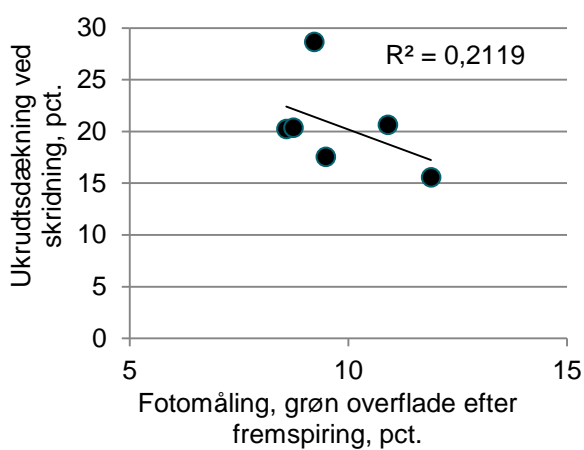
STØTTET AF
fonden for
økologisk landbrug

STØTTET AF
promilleafgiftsfonden
for landbrug

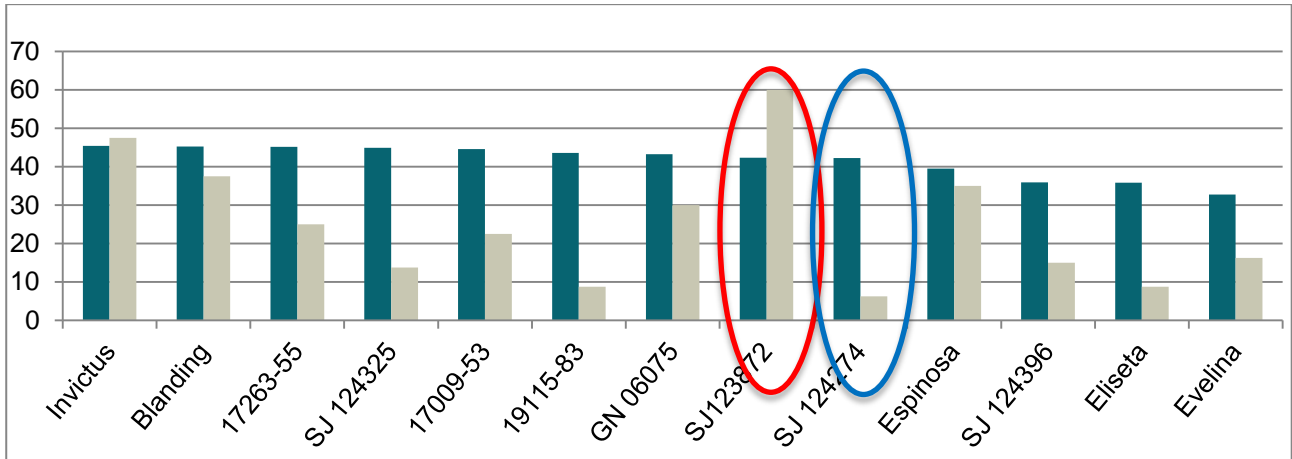
Resultater fra 2013-2014

Vårbyg	Efter fremspiring	Tidlig buskning		Skridning	Ved høst	
	Foto-måling ¹ , pct. grøn overflade	Foto-måling, pct. grøn overflade	N pct. i tørstof	Skud pr. plante	Ukrudt, pct. dækning af jord	Strållængde, cm
2013-14 Ant. Fs.	8	8	7	8	8	8
Blanding ¹⁾	10,9	71,0	5,02	3,2	21	55
Invictus	9,5	69,4	4,98	3,3	18	60
Evergreen	11,9	72,5	4,68	3,7	16	56
Tamtam	8,7	67,3	5,11	3,3	20	60
Columbus	8,6	66,6	4,98	3,0	20	58
SJ 123872	9,2	66,6	5,17	3,2	29	50
LSD	1,6	4,5	0,14	0,3	6	2

Som eksempel kan af tabellen ses, at sorten Evergreen dækker jorden tidligt, og har en tilsvarende lav ukrudtsdækning ved skridning.

Figureerne viser hvordan sorter der tidligt dækker jorden, har en lavere ukrudtsdækning ved skridning og ligeledes, hvordan høje sorter ser ud til at have lavere ukrudtsdækning ved skridning.

Screening 2013, vårbyg i FREJ

Mørk: udbytte, hkg pr. ha   Lys: Ukrudtsdækning ved skridning, pct

Sortsforsøg med tidlige sorter af vårbyg

Baggrund: Der er en overvejende andel af vårsæd i det økologiske sædskifte, da dyrkning af vintersæd kan være problematisk i forhold til ukrudt. En stor andel af vårsæd i sædskiftet, betyder, at høsten for økologer falder sent, og det kan være udfordrende i forhold til at lave effektiv rod ukrudtsbekæmpelse, rettidig etablering af efterafgrøder eller etablering af tidlige vinterafgrøder. Der er derfor behov for dyrkningssystemer, som kan forbedre dyrkningen af vintersæd, eller som kan rykke høsttiden af vårsæd til tidligere på sommeren. For at undgå tab af næringsstoffer i efterårs- og vinterperioden er der samtidig behov for dyrkningssystemer, der effektivt opsamler og fastholder overskydende næringsstoffer, så de kan udnyttes af efterfølgende afgrøder. I dette forsøg afprøves en række nordiske sorter, som forventes at modne tidligt. Målet har været, at sorterne skulle modne min. 2 uger tidligere end traditionelle sorter.

Sorterne er udvalgt i dialog med forældre og på grundlag af sortsforsøg. Der er især lagt vægt på sorterens tidlighed og modstandsdygtighed overfor sygdomme. Udbytte er også et vigtigt udvælgelseskriterie, men en ønsket kombination af tidlighed og resistens overfor især meldug (som ikke udgør et væsentligt problem længere nordpå, og derfor ikke er topprioriteret forædlingsmål), indsnævrer udvalget af sorter.

Led	Sort	Forædler	Land	Kendetegn
1	Blanding			
2	Elmeri	Boreal	Finland	6 radet
3	Edel	Graminor	Norge	6 radet ældre sort
4	Iver	Graminor	Norge	2 radet ældre sort
5	Heder	Graminor	Norge	6 radet
6	Severi	Boreal	Finland	6 radet
7	Justus	Boreal	Finland	6 radet
8	SW Barbro	Svalöf Weibull	Sverige	2 radet

Parcelfordeling:

3	8
2	7
5	2
7	3
1	6
8	5
4	1
6	4
7	1
2	3
8	6
4	5
3	4
5	8
6	7
1	2

Sortsforsøg med havre med højt indhold af fedt eller protein

FORMÅL: At undersøge sorterens ydeevne og dyrkningsegenskaber ved økologisk dyrkning, samt sorterens foderværdi til fjerkræ og kvæg.

BAGGRUND: I 2015 og 2016 er de økologiske havreforsøg udvidet med en række sorter, som udmærker sig enten ved højt fedt-eller proteinindhold. Ud over sorterens dyrkningsegenskaber er det især foderegenskaberne der er i fokus. Til kvæg søges en højt ydende sort med højt indhold af fedt. Til fjerkræ søges en sort med højt indhold af protein. Til begge dyregrupper vil der også arbejdes med gårdafskalning, som øger foderværdien så meget, at havre kommer på niveau eller over hvede.

Led	Sort	Forædler	Land	Kendetegn
1	Dominik	Bauer	Tyskland	Mellem fedt - mest dyrket
2	Rocky	Nordsaat Saatzeit GmbH	Tyskland	høj fedt
3	Husky	Nordsaat Saatzeit GmbH	Tyskland	høj protein
4	Bison	Nordsaat Saatzeit GmbH	Tyskland	høj protein
5	Energie	Nordsaat Saatzeit GmbH	Tyskland	meget høj fedt
6	14355 low lignin	Senova / IBERS	Wales	lavt lignin
7	Lennon (nøgen)	Senova / IBERS	Wales	fedt/protein
8	Conway	Senova / IBERS	Wales	høj protein
9	Glamis	Senova / IBERS	Wales	høj protein
10	SW Fatima	SW lantmännen	Sverige	høj fedt
11	SW Matilda	SW lantmännen	Sverige	meget høj fedt
12	SW 081513	SW lantmännen	Sverige	høj protein
13	Belinda	SW lantmännen	Sverige	lav skalandel
14	Canyon	Nordsaat Saatzeit GmbH	Tyskland	høj rumvægt
15	Ivory	Nordsaat Saatzeit GmbH	Tyskland	lav skalandel
16	15040 cn	Senova / IBERS	Wales	høj fedt

Parcelfordeling

15	10
5	16
6	12
12	8
7	6
16	9
13	1
2	5
14	4
4	7
1	15
3	11
11	13
9	2
8	14
10	3
3	1
1	10
15	13
6	11
5	6
7	2
11	4
9	8
12	5
13	16
8	15
2	3
10	12
14	14
16	7
4	9
14	3
4	10
11	6
2	16
15	7
13	9
1	12
5	8